

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) vsprejema upravnništvo in ekspedicijska v „Kato. Tiskarni“, Vodničkove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemli nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 61.

V Ljubljani, v petek 13. marca 1896.

Letnik XXIV.

Državni zbor.

Dunaj, 12. marca.

Prva točka dnevnega reda je nadrobna razprava o proračunu poljedelskega ministerstva in melioracijskega zaklada.

Poljedelski minister grof Ledebur v daljšem govoru odgovarja raznim govornikom v prejšnji seji, rekoč, da so vsi mirno in stvarno opisovali bedo poljedelskega stanu. V kratkem hoče minister obširneje odgovoriti na več interpelacij glede igre z žitom na borzi. Vlada hoče izdatno podpirati kulturne koristi po deželah ter skrbeti, da se bodo hitreje vršile vodopravne obravnave. Glede zavarovanja živine naj bi sklepali posamezni deželni zbori. Posebno skrb hoče vlada obračati tudi konjereji, istotako omogočiti homasacijski zakon za Češko. — Minister prizna, da je gozdni zakon za mnoge dežele prestrog, zato naj bi se sklenili deželni zakoni v okviru državnega. Isto velja o lovskem zakonu, ki naj bi se oziral na koristi poljedelcev, vendar pa lova ne zadrži. V prvi vrsti se treba ozirati na poljedelske koristi, vendar pa lov ne sme biti popolnem prost. Obširneje govori minister o kmečkih zadrugah, od katerih pričakuje mnogo koristi za poljedelce. Vlada hoče te zadruge podpirati z vsemi močmi, kajti poljedelski stan potrebuje najhitreje pomoči, da ne propade. Mi stojimo v znamenju agrarnega vprašanja. Minister konečno izjavlja, da kot minister noče biti politik, temveč le zagovornik deželno-kulturnih interesov. (Živahno odobravanje.)

Posl. Kaiser omenja, da je poljedelski minister sicer veliko lepega in koristnega povedal, toda ni pa razvil nikakega programa, na podlagi katerega namerava vlada izvesti navedene naredbe. Minister

hoče nadalje znižati splošne cene, toda povedal pa ni, na kak način bi bilo to mogoče. Dokler pa tega ni, tako dolgo upamo zastoj na kako zboljšanje v prospeh kmečkega stanu. Minister je jako slabo poučen o sedanjih razmerah, ako trdi, da je splošna nejevolja mej ljudstvom plod agitacije. Govornik zahteva, da se spremene sedanji lovski zakoni in se zagotovi posestnikom odškodnina za po divjačini povzročeno škodo. Glede prisilnega zavarovanja za živino izjavi poslanec Kaiser, da noče nič slišati o državni zavarovalnici, marveč bo vedno zagovarjal deželne živinske zavarovalnice. Ustanoviti je potreba nadalje trgovinski monopol za sol, ki ne sme biti navezan na drugo državno polovico. — Konečno opozarja govornik vlado na ponovitev pogodbe z Ogersko, pri kateri naj bi se zadostno oziralo na tostranske kulturne potrebe, ugovarja povišanju davka na pivo, izraža svojo zadovoljnost nad vladno predlogo o kmetijskih zadrugah, ki je v marsičem boljša od prve, ter predlaga naslednjo resolucijo:

Vlada se nujno pozivlja, da zboljša žalosten položaj poljedelstva z znižanjem pristojbin za predajo posestev v družini, z znižanjem zemljiškega in hišnorazrednega davka ter z zadostno zalogo cene in dobre soli za poljedelske namene.

Slednjič izraža govornik željo, naj bi minister mogel pokazati bodoče leto svoje vspehe, ako ne, se pa tudi na njegove besede ne moremo ozirati.

Posl. vitez Brenner obžaluje, da minister ni pokazal toliko odločnosti, da bi bil zagovarjal v gosp. zbornici poljedelsko enketo, za katero je glasovala skoro cela poslanska zbornica, ter priporoča vladi, naj bolje skrbi za odvrnjenje živinske kuge. Konečno predlaga resolucijo, v kateri zahteva poljedelsko enketo, in vporabo vseh sredstev in poskusov

za ohranjenje in povspesevanje živinoreje ter sklene, naj se poljedelstvu pomaga samo na konja, jezdilo bode že samo.

Posl. Janda pogrša v ministrovem govoru glavnih pojasnil, kakoršnih vsi poljedelski krogi željno pričakujejo, namreč programa, po katerem hoče vlada pomagati kmetskemu stanu, ter želi, naj se strožje nadzorujejo sladorni karteli ter se sedanjemu roparskemu sistemu postavi meje. Konečno zahteva, naj se izroči postavodaja v poljedelskih zadevah deželnim zborom, ki najbolj vedo, česa dežela potrebuje.

Posl. Kindermann opozarja na važen pomen kozoreje posebno za nižje stanove, zahteva preosnov v živinozdravilstvu in stavi dotične predloge.

Posl. Tekly se pritožuje, da vlada ničesar ne stori v prospeh poljedelstva in se kmetje navezani samo na lastno moč, ki pa nikakor ne zadostuje brez državne pomoči. Govornik zahteva, da se odpove carinska in trgovinska pogodba z Ogersko, da se zniža zemljiški davek, ki ni v nikakem sorazmerju z zemljiškimi doneski, in da se uravna kartelni sistem.

Po nekaterih nadaljnjih pojasnilih poslanca Abrahamowicz, Kaunic in Marchet, se debata zaključuje.

Posl. Kronawetter predlaga, naj se zniža točka proračuna za dirko na 50.000 gld., da se na ta način črta omenjena točka.

Posl. Višnikar in tovariši interpelujejo ministerskega predsednika radi odloka celovskega okrajnega glavarstva glede uporabe slovenskega pravo-pisja pri rodbinskih imenih.

Prihodnja seja jutri, dne 13. t. m.

LISTEK.

Abesinija.

(Dalje.)

Najvažnejša mesta so: V severni pokrajini Tigré je glavno mesto Adua (važno zaradi zadnje bitke). Sedaj ima 6000 prebivalcev. Grška umetnost je prišla zgodaj sem in se je združila z abesinsko narodno umetnostjo, kar pričujejo mnogotere umetnine, katere pa so večinoma v razvalinah. Mnogo cerkvá je v tem mestu, ulice so ozke in umazane. Blizu je Aksum s 1000 prebivalci. Polno razvalin je okoli mesta, katere pričajo o slavni preteklosti. Tam je političen azil in cerkveno shajališče, kar brani, da mesto popolnoma ne propade na korist Adu.

Južno je pokrajina Ambara. Glavno mesto je Gondar s 6000 do 7000 prebivalci in je razdeljeno na več oddelkov za mohamedane, za jude, za menihe in za krivoverskega višjega popa Abuno. Važna je zlasti kraljeva palača, za abesinske razmere veličansko in prekrasno poslopje s hodniki, galerijami, mostovi, kapelami, sobanami in kioski. Okolica mesta pa je večidel zelo zapuščena. Kjer je bil prej lep vrt, je sedaj zaraščen gozd.

Južno je še mnogo mest, katera pa niso toliko važna za nas, ker je bojišče v severnem delu v pokrajini Tigré. Splošno sedanja mesta niso prav nič

mestom podobna; najlepše hiše so take, kakor pri nas planinske kočé. Razvaline starih lepih stavb leže med hišami. Najbolj obljuden je najjužnejši del, pokrajina Šoa, sedež stare literature in omike abesinske. Zato se Abesinci tudi navadno imenujejo kar Šoanci. Glavno mesto je Ankober z 2000 prebivalci.

Prebivalci Abesinije so jako pomešani. Zaradi mnogoženstva in suženjstva, katero še sedaj ni popolnoma prenehalo, se je polagoma izbrisal značaj ljudstva. Pravi Abesinci so semitskega rodu in so prišli iz Arabije. Še sedaj imajo nekateri čisto kavkaške poteze na obrazu. Ker so bili omikanejši od Hamitov, dobili so kmalu nadvlado v deželi. Stari jezik je bil Geéz, sedaj sta dve narečji v rabi: Ambarana in Tigrena. Po njih se deli narod v dva glavna rodova. Dvorni jezik je ambarski, če je tudi tigrenski bolj čist. Verjetno je, da so že okoli leta 1000 pred Kr. sprejeli judovsko vero. Še sedaj se je ohranilo mnogo Abesincev judovske vere. To pa niso pravi Judje, kar se že iz tega spozna, ker so pridni poljedelci. Imenujejo se Falaša in so jednega rodu z drugimi, kateri se zovejo splošno kristijane.

Poročila o umstvenem in nravnem stanju so pri raznih poročevalcih tako različna, da moremo tu samo ona objaviti, katera so bolj splošna. Nekateri jih popisujejo še precej ugodno, drugi pa vidijo v njih same divjake in pravijo, da so nravno še slabši od muhamedovcev. Krivo globokemu nravnemu propadu je večinoma to, da so zakonske razmere jako

žalostne. Če tudi priznavajo cerkveni zakon kot zakrament, se ga večinoma vsled neprestanih domačih bojov ne poslužujejo, ampak živé premnogokrat v divjem zakonu. Ločitev zakonov je pri njih na dnevnem redu.

Vendar ona troha krščanstva, kar se ga je še ohranilo med krivoverskimi Abesinci, se kaže v tem, da je žena tu veliko bolj v čišlih, nego pri mohamedanih. Ne zapirajo je, ampak ji dovolijo še precej slobode, v gospodinjstvu je njen glas odločevalen; celo do vladaric so se že povspele ženske v tej deželi.

Zrudi hudih vetrov se mnogi prehlade in jih trga po udih. V vročih dolinah so jim nalezljive bolezni nevarne. Mož ne dela mnogo, njegovo veselje je boj. Notranji boji so krivi, da je dežela v političnem oziru nejedina in razdivjana. Jedi so jako jednostavne: ubožci ne jedó drugega nego kruh, katerega zmóčijo v poprovi omaki; bogataš pije mleko, medico, je perutnino, ovčje in kozje meso pečeno, goveje meso pa večinoma surovo. Zaradi tega jih mnogo zbolí za trakuljo, katero preganjajo z raznimi rastlinskimi zdravili: brajera, brusena i. dr.

Krščanstvo sta prva oznanovala dva vjeta krščanska mladeniča: Frumencij in Edegij, s precejšnjim vspehom. V Aksumu sta ustanovila katoliško občino okoli leta 330. Sveti Atanazij, patrijarh aleksandrijski, je jednega posvetil za škofa aksumskega; zato je še sedaj to mesto Abesincem sveto, če so tudi

5 8 15 m. M. M. Rau

Podpora za gledališče.

(Govoril poslanec A. Kalan 11. febr. v deželnem zboru kranjskem.)

Ker „Narod“ hoče oprati svoje somišljenike poslance v deželnem zboru zaradi glasovanja za tako veliko podporo nemškemu gledališču in je v ta namen objavil dne 10. marca tudi govor dr. Tavčarja o tej stvari, zato objavimo tudi mi govor poslanca Kalana, na katerega je dr. Tavčar odgovarjal. — Iz govora vsakdo sprevidi, kako lojalno je v tem oziru ravnala naša stranka, kako neopravičeno je torej, da tudi to stvar „Narod“ zlorablja v javnosti.

Govor se glasi po stenografičnem zapisniku:
Visoka zbornica!

Pod poglavjem VIII. med troški za pouk, omiko in dobrodelne namene, nahajata se tudi dve visoki svoti in sicer podpora dramatičnemu društvu 6000 gl. in podpora društvu „Theaterverein“ tudi 6000 gl.

To znaša skupaj 12.000 gl. Res prav velika svota, ako pomislimo, da se vedno toži o slabih razmerah naše dežele! Temu znesku pa je prišteti še tistih 3000 gl. primanjkljaja pri gledališkem zakladu, o katerih je gospod poslanec Hribar nekoliko časa v finančnem odseku trdil, da se bodo pokrili iz preostankov gledališkega zaklada, končno pa sam moral priznati, da je to upanje prazno in da se bo moral ta primanjkljaj pokriti iz deželnega zaklada. Torej se ravna za okroglih 15.000 gl., ki naj se izdajo kot podpora za gledališče. To je nekako 1 odst. deželne naklade na direktni davek, katero gospoda nasprotnih strank danes želi pomnožiti za 2 odst. Ako bi se ta podpora izpustila, šlo bi danes, ker je že po vašem mnenju povišanje deželne naklade neizogibna potreba, samo za povišanje za 1 odst.

Gospoda moja, ne bom tukaj govoril o gledališču in njegovem pomenu. Jaz mislim, da smo v tem oziru vsi, kar nas je tukaj v visoki zbornici, približno enih misli. (Poslanec dr. Tavčar: „Vsi ne!“ Deželni glavar: „Vsaj ne veste, kakšnih da je!“ Poslanec dr. Tavčar: „On ima gotovo slabe misli!“ — Veselost.) Gospodje, kulturni pomen gledališča je pač vsakemu znan; kjerkoli so imeli narodi kulturo, se je pokazala tudi dramatika, so se pokazala gledališča. Tako je bilo v starih časih, v srednjem veku, ko je zlasti cerkev gojila to stroko, in tako je tudi v našem veku. Glede pomena gledališča torej ne bom besed izgubljal. Gledališče in dramatične predstave silno uplivajo na duh in srce človeško, kajti tukaj se nekako združujeta umetnost in vednost, združujejo se poet, govornik, glasbenik in slikar. Ako vsi ti utisi skupno delujejo, ni se čuditi, da je vpliv na dotičnega gledalca in opazovalca res velik in zato se tudi povsod vidi velik upliv dramatičnega slovtva in gledaliških predstav na kulturni razvoj dotičnega naroda. (Posl. dr. Tavčar: „Zakaj pa v „Slovencu“ ne pišete tako?“) Se preveč hvalimo gledališče. (Veselost.) Le eno besedo bi opomnil, da je namreč Schiller objavil spis: „die Schaubühne als moralische Anstalt betrachtet“ in da je v tem spisu

odpadli od prave vere. Popolnoma je prenehalo poganstvo še le v srednjem veku. Ko se je razširjala monofizitska kriva vera, potegnili so razkolni Egipčani tudi to deželo seboj.

Od takrat je ljudstvo, katero se je bilo po katoliški veri naglo povzdignilo, dušno jelo propadati. Njegova vera je postala samo zunanja. Razširilo se je smešno babjeverstvo, slovtvo je propadlo popolnoma. Brati in pisati znajo samo duhovniki, pa to je tudi vse, kar znajo. Kdor zna to dvoje in se nauči še zunanje ceremonije, ta je goden za duhovnika in monofizitski patrijarh v Gondaru, kateremu pravijo Abuna (naš oče), ga posveti. Ta Abuna ima veliko oblast, ne le cerkveno, ampak tudi posvetno. Mnogokrat se je prav uspešno ustavljal vladarjem in ti so se često morali ukloniti njegovemu vplivu. Kako so zmedeni verski pojmi, razvidi se iz tega, da imajo poleg krsta še obrezo (pri obeh spolih). Sveto pismo imajo še v stari prestavi (Geéz), katere pa seveda ne razumejo, ker se je jezik zelo izpremenil. Za spomin na krst, katerega prejmejo mnogokrat še le odrasčeni, nosi Abesinec celo življenje višnje trak okoli vratu. Poleg nedelje jim je sveta tudi sobota. Sploh imajo mnogo judovskih obredov.

V 17. stoletju so se posebno jezuviti zelo trudili, da bi povzdignili to zanemarjeno ljudstvo; pa notranji boji so jih prisilili, da so zapustili deželo in ko so žalostne evropske razmere oslabile ta tako silno delavni red, ni mu bilo mogoče, nadaljevati vojeva blagonosnega delovanja. V našem stoletju

pregledno, lapidarno navajal namene, katere naj ima dramatično slovtvo. Omenjal je: gledališče naj bode idealen trg življenja. Oni, ki so tako srečni, da se lahko zabavajo, vidijo nastopati reveža; učijo se sočutja in ko stopijo iz gledališča ven, naj tega utisa ne pozabijo, ampak ostane naj jim v srcih, da bodo v dejanskem življenju spolnovali svoje dolžnosti nasproti nesrečnim bližnjikom.

Dalje pravi, naj se v gledališču uči zgodovina. V koliko se to v sedanji dobi v gledaliških spolnjuje, prepuščam sodbi gospodov samih, pač pa bi omenil, da je mnogo celo takozvanih klasičnih iger, v katerih se zgodovina res prav „klasično“ mrevari. (Poslanec dr. Tavčar: „Barbara Ubrik!“ Smeh v središču.)

Ne vem, zakaj gospod poslanec dr. Tavčar tako rad pobira stare fraze iz judovskoliberalnega časopisa, katere pa je ono že davno zavrlo, in jih kot novo blago nosi na slovenski trg. (Klici na levo: „Dobro, Dobro!“)

Dalje pravi Schiller, da naj ima gledališče tudi namen, podpirati verstvo in nrvnost. Tudi v tem oziru sem jaz, gospoda, z vami glede nekaterih del nasprotnih misli.

To so torej idejalni nameni, katere ima gledališče in ako bi se ti idejalni nameni v našem slučaju izvrševali, ne bi imel ničesa opomniti in tudi glede troškov bi ne imel nobenih posebnih pomislekov.

Namen gledališča je torej jasen, o tem ne govorim dalje. Sedaj pa pride drugo vprašanje. Stvar precej stane in kdo naj te troške plačuje? V prvi vrsti seveda tisti, ki si privoščijo gledališčne predstave za kratek čas, kajti dandanes je glavni namen gledališča zabava.

Temu bodo pač vsi gospodje pritrdili, da človek, ko celi dan trpi in dela, ne išče potem še tudi večer prilike, da bi mučil svojega duha. Torej zabava in kratek čas je poglavitni povod, ki vabi občinstvo v gledališče.

V Ljubljani imamo dve gledališči. Glede onih namenov, katerih sem prej omenjal, bi samo na kratko načrtal, da se sploh ne igrajo na naših gledaliških take igre, katere bi bile bistveno v spodtiko v versko-nravnem oziru. Pravim splošno, kajti tu in tam so se vendar pojavljali slučajji, da bi bila marsikatera igra iz versko-nravnega, poleg tega pa tudi umetnostnega stališča boljše odpadla. Glede versko-nravnega stališča bi omenil, da se z igrami nekaterih modernih pisateljev, kakor Ibsena, Sudermanna, kdor ima še količkaj krščanskega prepričanja, katero pri teh možeh kar nič ne pride v poštev, seveda ne more sprijazniti, temveč mora obžalovati, da naše ljubljansko nemško gledališče služi namenu, da se take igre predstavljajo. Opozarjal bi pa gledališko intendantco tudi na to, da se marsikatera dobra igra s slabimi igralci pokvari.

Tudi v nravnem oziru pripetijo se po igralcih včasih hibe. To ve tudi gospod poslanec Hribar,

pošiljajo protestanti cele zaboje biblij v Afriko, pa brez vspeha. V novjšem času so se zopet kat. misijonarji mnogo trudili, da bi Abesince združili s sveto cerkvijo. Msgr. Jacobis se je podal leta 1839 v Abesinijo, kjer ga je podpiral vojvoda Ulrich. Na različnih mestih je ustanovil misijonske postaje, ki so se jako lepo razcvitale. Ko pa je Kasai l. 1855 premagal vse svoje nasprotnike in kot Teodoros II. bil kot „negus negesti“ (kralj kraljev) abesinski krogan, ga je domači patrijarh Abuna našantal zoper katolike, katere je jel preganjati. Veliko misijonskih postaj je bilo uničenih, mnogo duhovnov pomorjenih in škof Jacobis sam je bil primoran, začasno se umakniti iz Abesinije v Masavo. Umrl je leta 1860. Do leta 1868 se katoliška cerkev ni mogla veliko opomoči. Ko je bil leta 1888 msgr. Touvier imenovan škofom v Kerenu, se je začela zopet katoliška cerkev nekoliko razširjati. Toda sedanja vojna, pri kateri se je negus zvezal z mohamedanci, je zopet katoliškim misijonom zadala hud udarec.

Morda se vrne to ljudstvo vendar še v naročje katoliške cerkve; s tem bi se pridobilo krepko ljudstvo za omiko. Zlasti odkar je papež Leon XIII. zopet utrdil koptovsko hijerarhijo, sme se upati, da bo duševna moč katoliške cerkve prodrila do Abesincev. Seveda, če bodo taki kulturonosci delovali tam, kakor so framasonski Italijani, potem se te lepe nade ne bodo še tako hitro izpolnile; naredili bodo iz njih le zagrizene sovražnike evropske omike.

(Konec sledi.)

ki je — ne vem več, pri kateri igri — sina, ki je bil takrat še majhen, moral vzeti in zapustiti gledališče. — Nek drug slučaj — je že precej let tega — karakterizuje nemško ljubljansko gledališče. V neki igri predrzil se je komik med drugimi vprašanji staviti tudi uganjko: „Was ist überflüssiger als Wasser“ in rekel je dalje: „Der Papst, weil er überflüssig ist“. (Poslanec dr. Tavčar: „Pa je bil tudi kaznovan!“) Da, bil je kaznovan po policiji, to je res, pa ko se je vrnil iz zopora in zopet nastopil, ga je občinstvo sprejelo s ploskanjem in ga obsulo z venci. Pač znamenje, kakšen duh vlada med občinstvom. (Poslanec dr. Tavčar: „To je bilo pred 20 leti!“)

S tem sem načelno označil svoje stališče nasproti gledališču. Omenjal sem hibe, ki se nahajajo bodi si pri tem, bodi si pri onem podjetji, vendar pa moram zlasti glede slovenskega gledališča priznati, da se intendantca veliko trudi, spraviti je na stopinjo, da bomo Slovenci res zmatrali gledališče kot kulturni zavod. Zlasti velike težave ima z upejljavo opere. Kdor pozna notranje poslovanje, ve, koliko troškov stvar stane in zaradi tega mora človek, naj si bo uže teh ali onih mislij, priznati, da slovensko gledališče v Ljubljani, ako hoče vstrezati svojim namenom, z lestuimi dohodki ne more izhajati, marveč, da mu treba podpore. Jaz bi želel, da bi mu dala to podporo Ljubljana, kateri v prvi vrsti služi. Ker je pa gledališče deželna naprava, kar obžalujem, pride vsako leto na deželni zbor vprašanje glede podpore za gledališče.

Ne upiram se torej podpori, pri tej priliki pa bi poudarjal eno stvar, katere se je od naše strani poudarjala tudi že pri drugih prilikah. V slovenskem gledališči pogrešamo namreč dobrih, domačih, našemu ljudstvu primernih dram. proizvodov. Ako pogledamo dela, ki se nam kažejo, igre, ki se nam predstavljajo, vidimo, da so večinoma le tuje blago, franc. in nemško, deloma boljše, deloma pa tudi slabeje vrste. Intendantca si ravno misli, kar vleče, to moramo dati, sicer popolnoma na cedilu ostanemo. Torej dobrih domačih iger, ki bi ustrezale našemu okusu in ki bi zlasti v versko-nravnem oziru odgovarjale, takih iger jaz posebno želim, in v tem oziru bi ne bil tako skop, da ne bi glasoval za kako večjo podporo, da se doseže ta namen.

Finančni odsek torej predlaga za slovensko gledališče podporo 6000 gl. in — čudim se, za nemško tudi 6000 gl.

Gospoda moja! Slovensko gledališče je nov zavod, ki se ima boriti z začetnimi težavami; Slovensko gledališče ima veliko troškov za prelaganje iger in slovensko gledališče oskrbuje opero, ki je pri gledališči najdražja stvar. Vsega tega nemškemu gledališču ni treba. Slovensko gledališče je zavod, namenjen za 95% prebivalcev v deželi, nemško samo za 5%, in vendar čudom gledam, da se enaka svota predlaga za slovensko dramatično društvo in enaka za društvo „Theaterverein“.

Kakor je gospoda od nemške stranke rahločutna v narodnih stvareh, bo po razlogih, ki sem jih navedel, ako je količkaj pravicoljubna, vendar gotovo rekla, da je v primeri nemško občinstvo veliko bolj očetovski obdarovano, kakor slovensko. (Zivahno odobravanje na levi in na galeriji.) Zato iz polnega prepričanja, računajoč samo z dejanskimi razmerami obeh gledališč in z ozirom na to, da naša stranka načelno nikdar ni bila proti gledališču in — kakor smo opetovano in tudi v verifikacijski debati naglašali — tudi ne proti zgradbi novega gledališča, temveč — enako kakor pri bolnici — tako tudi tukaj proti neprimerno velikim troškom, katere smo grajali in katere grajamo še danes, stavljam z željo, da bi naše gledališče spolnovalo tiste idejalne namene, o katerih sem prej govoril in katere moderna gledališča žalibog dostikrat ne spolnujejo, in z željo, da bi pomogli, da naše gledališče ta namen lažje doseže, v imenu stranke, kateri pripadati mi je čast, sledeči predlog:

„Visoki zbor skleni:

Dramatičnemu društvu naj se dovoli 6000 gl. — in sicer 4000 za tekočo sezono, 2000 pa v ta namen, da se dobi primernih slovenskih dramatičnih iger.“

Glede nemškega gledališča pa predlagam:

„Visoki zbor skleni: Društvu „Theaterverein“ naj se dovoli 3000 gl.“

(Trajno živahno odobravanje na levi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 13. marca.

Volilna reforma. K zadnjemu poročilu o seji odseka za volilno preosnovo nam je še omenjati govora posl. Kluna, ki se je potegoval glede volilne pravice posebno za Slovence v večjezičnih deželah. Govornik je temeljito dokazoval, kako škodljivo in krivično je, ako se v novi peti kuriji pridržijo isti volilni način, kakor je v navadi sedaj v skupini kmetijskih občin, ko morajo volilci iz raznih krajev priti v sedež okrajnega glavarstva in tam izvoljeni volilni možje zopet v drugi kraj. Nasproti predlogu posl. grofa Falkenhayna in Rihterja, naj se določitev volilnih krajev prepusti deželni zborom, izjavlja govornik, da se z ozirom na Kranjsko vojvodino sicer popolnoma strinja s predlogom, — nikakor pa ne z ozirom na večjezične dežele, v katerih bi se na narodne manjšine prav nič ne oziralo. Mej temi so Koroška, Stajerska in Istrija, katere pričakujejo od osrednje vlade in državnega zastopstva več pravičnosti in objektivnosti nego pa od deželnih zborov. Tudi najnovejši predlog poslanca Dipaulija govorniku ne ugaja, kajti po tem predlogu bi se preveč omejili volilni okraji. Najprimernejši pa se mu zdi predlog posl. Slavika, katerega bi bilo le toliko spremeniti, da se določijo kraji z 200 mesto 150 prebivalci za volilne kraje. Na ta način bi se zelo ustreglo posebno goriškim Slovincem in isterskim Slovanom, kajti ti so po dosedanjem volilnem sistemu pri vsakokratni volitvi mnogo morali trpeti in bi še trpeli, ako bi se ohranil ta modus. Iz tega razloga bode glasoval govornik za Slavikov predlog.

Volitev dunajskega župana. Po mnenju raznih dunajskih listov se vrši zopetna volitev župana za dunajsko glavno mesto prve dni prihodnjega meseca. Zagonetka, kdo bode izvoljen na to častno mesto, se kaj pridno rešuje posebno v liberalnem taboru. Kvalifikovano večino v mestnem zboru imajo, kakor znano, protisemitje, in je torej tudi gotovo, da doleti jednega izmed njih županska čast. Kaj sedaj, tako se povprašuje po liberalnih listih. Bodo li antisemitski odborniki znova oddali svoje glasove dr. Luegerju, ki je bil že dvakrat izvoljen, a ga vlada ni hotela priporočiti kroni v potrjenje? Po takih in enakih mislih pridejo liberalna glasila do zaključka, da antisemitje mnogo bolje storé, ako oddajo svoje glasove kakemu drugemu odborniku, morda dr. Kupki, katerega izvolitvi bode vlada gotovo pritrdila. Konečno menijo omenjeni listi, da je vse to popolnoma resnično, kar si domaevajo liberalni židje v svojih „naprednih“ glavah, ter z nekako vidno radostjo pišejo o dvojni zmagi grofa Badenija, namreč volilna preosnova in rešitev dunajskega vprašanja, oziroma poraz dr. Luegerja. Liberalne trobente se v svoji brezmejni domišljavosti drznejo celo trditi, da je antisemitska stranka že sklenila, da ne voli dr. Luegerja. — Nasproti takim trditvam navajamo, da se glede županove volitve ni še vršil nikak oficijelen dogovor in se torej odborniki niso mogli skupno izjaviti ne za jednega, ne za drugega moža. Da bi se pa antisemitska večina ne odločila zopet za dr. Luegerja, o tem se niti govoriti ne more, kajti zoper kako drugo izvolitev bi odločno ugovarjalo krščansko dunajsko prebivalstvo, ki pri vsaki priliki glasno zahteva, da se izroči uprava in zaupanje tistemu možu, ki se je največ trudil, da je za vselej strti židovski liberalizem v cesarskem Dunaju. Konečno bi se lahko očitala Luegerjevimi somišljenikom nedoslednost, ako bi se z bali vsestranskega pritiska in liberalnega vpliva, ker so pri vsaki priliki izjavljali, da bodo vztrajali pri dani besedi.

Gališki cesarski namestnik knez Sanguszko, bode, kakor poročajo najnovejša poročila iz Levova, v kratkem vložil ostavko, katero bode predložil cesarju, takoj ko se povrne na Dunaj. Njegovim namestnikom se imenuje sedanji predsednik deželnega nadsodišča v Levovu A. Corznicki, na čegar mesto bode baje stopil poslanec grof Pininski. To poročilo sicer ni povsem zanesljivo in se tudi ne omenjajo vzroki, ki bi bili dovedli kneza Sanguszko do imenovanega koraka. Skoro gotovo pa je namestnik uvidel, da ne more zadovoljiti revnega

in tlačnega prebivalstva, ako ravna z njim po poljskem načinu.

V Srbiji se vedno očitneje prikazuje žalostne posledice nerednega državnega gospodarstva. Zdi se, da so izpraznjene vse državne blagajne in da bodo Srbi kmalu postali to, kar so bili ob času turških napadov, namreč vstaši. Državni eksekutorji lazijo kar trumoma od vasi do vasi in iztirjavajo neiznosne davke, katerih do skrajnosti ubožano prebivalstvo se more plačevati. Obrestna mera se je zvišala na 7 odstotkov in še za tako visoke obresti ni moči dobiti posojila. Poštne blagajne ne morejo izplačevati denarnih pošiljatev, in prejemnik mora dostikrat čakati teden dni, da prejme doposlano mu svoto. Temu so krivi mnogoštevilni defraudatorji, ki skoro brez vsakih zaprek prosto izvršujejo svoj posel. Pred nedavnim je zmanjkalo v glavni blagajni monopolne uprave pol milijona frankov, katere si je prisvojil, kakor se je izvedelo pozneje, brat bivšega finančnega ministra Petrovića, ki je pa takoj na to pobegnil. Vkljub takemu denarnemu pomanjkanju pa trosi vlada vsako leto stotisoče za podporo inozemskih listov. Pretečeno leto je znašala ta svota okroglih 250.000 frankov. V takih razmerah se ni čuditi, ako ljudstvo vedno glasneje izraža svojo nejevoljo in se bode konečno ojačilo in zahtevalo temeljite preosnove v državnem gospodarstvu.

Dogodki v Turčiji. Za vsprejem princa Ferdinanda se vrše v Carigradu vsakovrstne priprave. Trdi se, da je pripravljena zanj sultanova palača in je odrejena posebna deputacija za njegov vsprejem. — Iz Anatolije dohajajo različna poročila gledé ondodnih preprirov mej kristijani in Mohamedani. Govori se, da je vsled silnega pritiska turške vlade prestopilo večje število armenskih kristijanov k islamu. Ta vest ne more biti povsem verojatna, kajti nedavno se je poročalo, da je ravno vsled tega večje število Armencev raje prostovoljno šlo v smrt, nego bi prestopili k islamu. Posebno lep vzgled daje zatiranim armenskim kristijanom patrijarh Ismirlian, ki se ne uda nikakim pritiskom in bode raje odložil dosedanja čast, kakor da bi vstopil v službo Mohamedanov.

Makedonsko vprašanje se je konečno venderle približalo svoji rešitvi. Dolgo časa se je upirala turška vlada zahtevam vodij makedonskega gibanja in mnogo žrtev je trebalo predno se je vsaj nekoliko omeščalo sultanovo srce. Najnovejša poročila objavljajo konečne zahteve imenovanih vodij, katere je sultan že odobril in ki obsegajo naslednje točke: 1. Dosedanja desetina v naturalijah se mora spremeniti v denarne doneske; 2. število krščanskih podgovernerjev v posamnih okrajih se mora pomnožiti; 3. v Makedoniji se mora osnovati vaška policija; 4. nastaviti je posebno komisijo, katera mora nadzorovati upravna dela generalnega governerja v Makedoniji in izročati mu eventualne pritožbe. Imenovani komisiji mora pripadati jeden zaupnik makedonskih kristijanov. Ako se vse te zahteve natančno izpolnijo, kar pa ni popolno verojatno, potem je upati, da se mirnim potom zadovolji zahtevam in pritožbam Makedoncev in vsaj deloma pogasi žareče oglje, ki je pretilo zanetiti splošen političen požar.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 13. marca.

(Dnevni red) seji občinskega sveta ljubljanskega v soboto dne 14. marca 1896, ob 6. uri zvečer v mestni dvorani. 1. Oznani predsedstva. 2. Volitev dveh zastopnikov občinskega sveta v šolski odbor c. kr. obrtnih strokovnih šol. 3. Določitev občinskih svetovalcev za naborni komisijon. 4. Volitev občinskih svetovalcev v komisijon za odmerjanje vojaške takse. 5. Personalnega in pravnega odseka poročilo: a) o določitvi letošnjih dopolnilnih volitev v občinski svet; b) o prošnji dedičev Marije Beckerjeve gledé izbrisa služnosti na Nuškovi vojašnici; c) o navetu gledé pristojbinskega oproščenja v regulacijske namene; d) o magistratnem dopisu gledé kavcijona za mestni užitninski zakup. 6. Poročilo odseka za električno napravo o načrtu pogodbe gledé električne naprave. 7. Občinskega svetovaleca Ivana Hribarja samostalni predlog o naložitvi razpoloživega kapitala amortizacijske zaklade pri mestnem loterijskem posojilu. — Tajna seja. Prizivi v stavbinskih stvareh.

(Geografična karta iz abesinskega bojišča.) Današnjemu listu smo priložili osnutek karte, ki čitateljem kaže afrikanško bojišče, kar je z ozirom na sedanjo vojsko zanimivo.

(Pevski zbor „Glasbene Matice“) odpelje se k dne 23. in 25. sušca 1896 vršečim se koncertom na Dunaj s posebnim vlakom dne 20. t. m. ob 12. uri opoludne. Glavno ravnateljstvo južne železnice dovolilo je na odborovo prošnjo vsem tistim, ki se žele pridružiti temu potovanju, znižane vozne cene, to pa le proti legitimaciji odbora „Glasbene Matice“ po tem-le tarifu, in sicer za tje in nazaj:

	II. razred		III. razred	
iz Ljubljane	18 gld.	— kr.	12 gld.	05 kr.
„ Litije	17 „	— „	11 „	35 „
„ Zagorja	16 „	30 „	10 „	90 „
„ Zidanega mosta	15 „	95 „	10 „	65 „
„ Celja	14 „	95 „	10 „	— „
„ Maribora	12 „	85 „	8 „	55 „
„ Gradeca	9 „	80 „	6 „	50 „

Vozil bode vlak s hitrostjo brzovlaka po sledečem redu:

iz Ljubljane	ob 12. uri opoludne
prihod v Litijo	12. „ 39 min. popold.
odhod iz Litije	12. „ 40 „
prihod v Zagorje	1. „ 2 „
odhod iz Zagorja	1. „ 3 „
prihod na Zidani most ob	1. „ 26 „
odhod iz Zidan. mosta	1. „ 31 „
prihod v Celje	2. „ 5 „
odhod iz Celja	2. „ 10 „
prihod v Maribor	3. „ 48 „
odhod iz Maribora	3. „ 53 „
prihod v Gradec	5. „ 28 „
odhod iz Gradeca	6. „ 6 „ zvečer.
prihod na Dunaj	1. „ 2 „ po noči.

— Povratek s temi voznimi listki je mogoč z vsakim osebnim vlakom izvzemši brzovlaka do v š t e v š e g a 27. t. m. — Legitimacije za ta vlak kakor tudi vsa pojasnila daje odbor „Glasbene Matice“ počeniš z dnem 14. t. m. vsako popoldne od 3. do 4. ure v društvenih prostorih na Bregu št. 20., II. nadstropje (Coisova hiša). — Dalje bodo oddajali legitimacije iz posebne prijaznosti tudi gospodje: Alojzij Jenko, načelnik žel. postaje v Litiji; Fran Sterle, načelnik žel. postaje v Zagorju; dr. Alojzij Homan, okrožni zdravnik v Radečah pri Zidanem mostu; Dragotin Hribar, lastnik tiskarne in trgovec v Celji; Fran Doleneč, trgovec v Mariboru in Fr. Hauptmann, ces. kralj. profesor v Gradcu. — Pripomni se še jedenkrat, da se bodo dobivali vozni listki po zgornjih znižanih cenah pri blagsajnicah navedenih postaj le proti izkazu teh legitimacij.

(V deželno bolnišnico) so v februarju sprejeli 260 moških in 170 ženskih; iz januarja jih je ostalo 295. Skupno število je bilo tedaj v preteklem mesecu 725. Ozdravelo jih je 298, zboljšalo 50, drugam oddalo 24, neozdravljivih odpustilo 23 in umrlo 31. Koncem meseca jih je ostalo še 299 v bolnišnici.

(Domača umetnost.) Nov dokaz neumorne svoje delavnosti podal nam je tukajšnji akad. slikar, gosp. Ludovik Grilc. Razstavil je v izložnem oknu Kollmanove prodajalnice doprsno sliko pokojnega šolskega ravnatelja Andreja Praprotnika v naravni velikosti. Slika je napravljena po fotografiji prilično iz l. 1880 in je zadeta tako izborna, da bo nehoté vzkliknil vsak, ki je poznal Praprotnika, „vera effigies ejus!“ Lepi izdelki Grilčevi pričajo, kako vedno napreduje v svoji umetniški stroki. — Zeleti je, da se temu in domačim umetnikom povsod v prvi vrsti naklanjajo dela, ker le tem potom se more ugodno razvijati zmožnost slovenskega uma in dlana.

(Na pomorski akademiji na Reki) je za bodoče šolsko leto razpisanih 30 deloma popolno brezplačnih deloma polplačnih ustanovnih mest za marmorske kadete. Prosilci za prvi tečaj akademije morajo imeti nižjo gimnazijo in stari biti od 14—16 let. Prošnje do 31. julija na vojno ministerstvo.

(Laški ubežniki.) Lahki se tresejo pred Menelikom, zato beže iz domovine, ker jih kralj kliče v Abesinijo. Listi poročajo, da je v naše Primorje in na Tirolsko čez mejo pribežalo več sto laških korenjakov, kateri rajši beže k nam, nego pred Afrikanec.

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v kurznem listu
zaznamovanih
menic in vrednostij

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,

I. Bezirk,

Stefansplatz
Nr. 11, Parterre.

(Dvojezična gimnazija v Celju.) „Salz. Chronik“ nemškimi liberalnimi listom nasproti dokazuje, da celjska utrakvistična gimnazija nemštvu ni nevarna. „Chr.“ piše: „Celje ima do 6000 prebivalcev, o katerih je 4000 Nemcev in okoli 2000 Slovencev. Prebivalstvo Spodnje Stajerske je popolnoma slovensko ter ima svoje središče v Celju. Slovenci, ki štejejo do pol milijona duš na Stajerskem, do sedaj razun par paralelk v Mariboru niso imeli nikake višje šole. — Maribor se do sedaj radi teh slovenskih razredov še ni poslovenil. — V drugem mestu se slovenska gimnazija ni mogla vstanoviti nego v Celju; niti St. Jurij s 367, niti Žalec s 657 prebivalci nista bila za gimnazijo primerna. Celjani bi se pa bili tudi lepo zahvalili, ko bi se bilo mestu odtegnilo več nego dve tretjini dijakov. Na podlagi teh števil naj se nam dokaže — pravi „Chr.“ — nevarnost za nemški značaj celjskega mesta. Ali imajo le samo Nemci pravico do višje omike? Zato smo hvaležni večini poslaniške zbornice, ki je glasovala za novo celjsko gimnazijo, kajti to je bilo pristno nemško, ker je bilo pravično. Nam Nemcem ne sme noben Slovan očitati: Vi Nemci ste krivični! — Tako piše nemški katoliški list, ter nam zopet dokazuje, da imamo Slovenci le od katoličanov pričakovati pravičnosti. — Kaj bodo nato odgovorili naši „Narodovci“, katerim so jedino upanje brezverski Mladočehi?

Društva.

(Društvo v podporo vzbolenim duhovnikom) je dne 5. t. m. zvečer imelo občni zbor. Zastopanih bilo je, kakor se nam piše, okoli 200 društvenikov, največji del seveda samo z doposlanimi pooblastilom. Ustanovitelj in načelnik društvu je prelat msgr. Filip, apostolski protonitar in c. in kr. dvorni kapelan. Imenovanec je v svojem nagovoru obrisal zgodovino društva. Med ostalim je rekel, da je pred dvojim desetletjem v Meranu na Tirolskem bivajoč prišel na misel, ne bi li se dalo ustanoviti društvo, katero bi vzbolenim duhovnikom omogočilo, da bi ob zimskem času lahko zdravja iskali po toplih krajih, n. pr. v Meranu. Dopisnik naj pristavi, da je imenovanec v rečeno mesto spremljal neko družino iz rodovine cesarjeve. Msgr. Filip je razposlal vabila po škofovinah avstro-ogerskih in nemških. Na prvem mestu, ki so društvu naklonili podporo, sveti se ime Njih Veličanstva Frančiška Jožefa I., ki je priložil 500 gl. Društvo obstoji 20 let, a vidno ga spremlja blagoslov božji. Skraja si je v Meranu najelo neko vilo, kjer so društveniki stanovanje dobivali brezplačno. Isto si je sčasoma postavilo tam lastno hišo, ki je dobila ime „Filipinum“. Pozneje si je v „solnnej“ Gorici oskrbelo drugi bram, „Rudolphinum“, tako imenovan po bivšem pokrovitelju Nj. ces. Visokosti cesarjeviču Rudolfu. V najnovejšem času je društvo dobilo v Iki lično poslopje „Sanatorij Franc-Jozefski“. — Iz poročila tajnikovega bodi povzeto, da je tekočo zimo v Meranu prebivalo 47 duhovnikov, in sicer 18 Avstrijcev, 8 Ogrov, 18 Nemcev; v Gorici pa 15 duhovnikov iz Avstro-Ogerske; med njimi dva Slovenca. Meran in Gorica služita za čas zimski, Ika pa za poletje, tukaj bo se hiša odprla koncem marca, do danes so se oglasili trije društveniki. Lani je v Iki bilo 25 Avstrijcev, 8 Ogrov in 6 Nemcev. — Pregledovalec računov jebral napisane številke, ki pričajo, da ima društvo premoženja za 241.063 gl. 31 kr., namreč 206.300 gl. v vrednostnih listinah in 34.763 gl. 31 kr. v gotovini. K temu še tri hiše. — Občnemu zboru se je priposlal predlog, ki pravi, da je upraviteljstvo Toplic Svetojanskih (Johannisbad) na Češkem škofu Litomerškemu darovalo nekoliko zemljišča. Višjepastir pa dar želi obrniti v prid potrebnim duhovnikom. To se je ponudilo našemu društvu, ako bi hotelo ondi zidati primerno hišo-zdravilnico. Ob jed-

nem se je v pismu obljubilo upanje, da bo neki dobrotnik daroval ves les, kar ga bo treba za stavbo. Občni zbor je ponudbo kajpada vsprejel in v tem smislu pravila spremenil v toliko, da se v nekem odstavku izbrise beseda, ki pravi, da bo društvo stavilo zdravilnico samo po „južnih“ zdraviliščih.

Telegrami.

Dunaj, 13. marca. Poslanec dr. Gregorčič in tovariši so interpelovali pravosodnega ministra zaradi sestave imenika potrotnikov.

Dunaj, 13. marca. V današnji seji poslanske zbornice se je s 126 proti 85 glasovom odklonil predlog gledé črtanja proračunske točke za dirkališča, ter se vprejel nespremenjen proračun za poljedelsko ministerstvo kakor tudi odsekova resolucija gledé strogega nadzorovanja kartelov. — Konečno se je pričelo posvetovanje o proračunu trgovskega ministerstva.

Budimpešta, 13. marca. V poslanski zbornici se je vršila včeraj razprava o proračunu za pravosodno ministerstvo. Na predlog poslanca Visontay-a, naj zbornica predlaga vladarju, da se povodom slavnosti tisočletnice pomilosté kaznjenci, je odgovoril minister, da spada pomilostenje pod ustavno pravico vladarja samega in torej zbornica ne more o tem sklepati. — V nadaljni razpravi so se vsprejeli načrti gledé skupnih stroškov in preskrbovanja vojaških vdov in sirot.

Budimpešta, 13. marca. Razsodišče poslanske zbornice je odobrilo izvolitev v Stupavi izvoljenega poslanca državnega tajnika Latkoczy-ja (!).

Požun, 13. marca. Od včeraj je narasla Donava za 80 centimetrov.

Mentone, 23. marca. Bivši minister grof Kalnocky je dospel sem včeraj popoldne ob 2. uri in bil vsprejet pri cesarju v avdijenci.

Ferrara, 13. marca. Nadškof kardinal Egidij Mauri je včeraj umrl.

Rim, 13. marca. „Agencia Stefani“ se poroča iz Masave: Splošen položaj se je nekoliko zboljšal. Oddelek dervišev na konjih se je prikazal pri Kasali. V Gulussitu se je utaborila večja četa, oborožena s puškami in sulicami.

Rim, 13. marca. „Tribuni“ se iz Masave brzojavno poroča: General Baratieri je dospel včeraj zvečer iz Asmare ter je zelo potr. Izjavil je, da je pripravljen prestati vsako kazen za svoje pogrške.

Rim, 13. marca. V kratkem odide 25.000 mož v Afriko v pomoč ondotnih čet.

Za slabotne

bolehave vsled pomanjkanja krvi in na živcih, blede in slabotne otroke; izvrstnega okusa in preizkušnega učinka je železno vino lekarja Piccolija v Ljubljani (Dunajska cesta) priporočeno od mnogih zdravnikov. — Pol literska steklenica velja 1 gl., pet pol literskih steklenic gl. 4-50. (122 50-5) 2

Umrli so:

11. marca. Terezija Zajo, delavka, 28 let, Pred prulami 27 let, jetika.

12. marca. Janez Lušar, umirovljeni uradni sluga, 78 let, Hrenove ulice 6, naduha. — Lukas Jereb, gostač, 78 let, Tržaška cesta 28, marasmus.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Motrina v 24. urah v mm.
12	9. zvečer	731.6	4.0	sr. jzah.	jasno	
13	7. zjutraj 2. popol.	731.7 731.8	3.0 6.2	sr. jzah. brev.	oblačno	0.0

Srednja večerajšna temperatura 3.8° in za 0-8° pod normalom.

207 1-1

Adolf Hauptmann naznanja v svojem in imenu vseh sorodnikov, prijateljev in znancev prežalostno vest o smrti svoje iskreno ljubljene, nepozabne soproge, gospe

Emilije Hauptmann
roj. Spilar,

katera je po dolgi boleznici dne 13. marca ob 2. uri zjutraj, previdena s sv. zakramenti za umirajočo, v 29. letu svoje dobe mirno zaspala v Gospodu.
Pogreb nepozabne rajnce pojde jutri v soboto dne 14. t. m. ob polu 5. uri popoldne iz hiše žalosti Sv. Petra cesta št. 43 na pokopališče k sv. Krištofu.
Sv. maše zadušnice se bodo brale v predmetni župni cerkvi sv. Petra.

Ljubljana, dne 13. marca 1896.

Vajenca za krojaški obrt
sprejme 201 3-1

Ivan Miklauc,
krojaški mojster v Ljubljani, Krojaške ulice št. 4.

Na prodaj ima

pravi ribniški fižol za seme

195 10-2

Jakob Lavrenčič
v Sodražici.

Lekarna Trnkóczy, Dunaj V.

Doktorja pl. Trnkóczy-ja

tinktura za kurja očesa

Sigurno sredstvo proti kurjim očesom in otrdelosti kože na nogi, ima veliko prednost, ker se s čopičem namaže na boleči del noge.
Stekleničica z navodilom za rabo in s čopičem vred velja 40 kr., dvanajst stekleničic 3 gl. 50 kr. 735 8

Dobiva se v

lekarni Trnkóczy-jevi
poleg mestne hiše v Ljubljani.

Lekarna Trnkóczy v Gradcu.

Dunajska borza.

Dne 13. marca.		Dne 12. marca.		Kreditne srečke, 100 gl. 202 gl. — kr.	
Skupni državni dolg v notah	100 gl. 95 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gl.	151 gl. 50 kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gl.	136
Skupni državni dolg v srebru	101 „ 05	5% državne srečke l. 1860, 100 gl.	158 „ —	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gl.	18
Avstrijska zlata renta 4%	122 „ 40	Državne srečke l. 1864, 100 gl.	194 „ 75	Rudolfove srečke, 10 gl.	25
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101 „ 40	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 „ 10	Salmove srečke, 40 gl.	69
Ogerska zlata renta 4%	122 „ 20	Tisne srečke 4%, 100 gl.	145 „ —	St. Genois srečke, 40 gl.	72
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99 „ 95	Dunavske vrvnavne srečke 5%	127 „ 75	Waldsteinove srečke, 20 gl.	57
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gl.	1000 „ —	Dunavsko vrvnavno posojilo l. 1878	107 „ 50	Ljubljanske srečke	23
Kreditne delnice, 160 gl.	380 „ —	Posojilo goriškega mesta	112 „ —	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gl.	172
London vista	120 „ 70	4% kranjsko deželno posojilo	98 „ 35	Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3465
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59 „ —	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 „ 10	Akcije tržaškega Lloyda, 500 gl.	459
20 mark	11 „ 80	Prijoritetne obveznice državne železnice	221 „ —	Akcije južne železnice, 200 gl. sr.	97
20 frankov (napoleonodor)	9 „ 57 1/2	„ „ južne železnice 3%	166 „ 75	Dunajskih lokal. železnic delniška družba	63
Italijanski bankovci	48 „ 55	„ „ južne železnice 5%	130 „ 50	Montanska družba avstr. plan.	84 „ 40
C. kr. cekini	5 „ 65	„ „ dolajnskih železnic 4%	99 „ 50	Trboveljska premogarska družba, 70 gl.	164
				Papirnih rubljev 100	128

Nakup in prodaja
vskovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zube pri krebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
nalozenih glavnic.